

flaaet i forrige Samling, var omtrent gjengivet i det Udkast, der blev forelagt fra Regjeringens Side i nærværende Samling. Jeg vil ikke anvende nogen Tid paa her at oplyse, hvor lidet jeg mener, at dette er Tilfældet, men jeg vil bede de ærede Herrer, som ønske nærmere at prøve, hvorvidt jeg har haft Ret i min tidligere Udtalelse, at ville slaa op i Folkethingstidenden for forrige Samling Sp. 2571, hvor den ærede Indenrigsministers Vædringsforslag til den da foreliggende Lov ere aftrykte, og saa sammenligne disse Vædringsforslag med Regjeringens Udkast i Mar; saa vil enhver kunne overbevise sig om, hvorvidt det, der i Mar er optaget i det indbragte Lovforslag, er det samme som det, den ærede Minister ifjor var villig til at gaa ind paa. Naar den ærede Minister nu anførte, at Lovforslaget dog gif saa vidt, som han antog, at der var nogen Mulighed for at føre det igjennem i Landstinget, saa kan det gjerne være, at dette maa indrømmes, men mig forekommer det, at naar den ærede Minister efter moden Overveelse vilde eller — thi han sagde ifjor, at Vædringsforslagene vare hele Regjeringens, og det er den samme Regjering, vi have nu — naar den hele Regjering var enig om at ville tilbyde, hvad der ligger i Vædringsforslagene, vilde det have været rettere at blixe staaende paa det samme Standpunkt i Lovforslaget. Der var ikke nogen Forhindring for, naar der fordredes Afslag fra Landstingets Side, og Forlangendet ikke gif videre, end at Regjeringen troede at kunne gaa ind paa det, saa at gaa ind derpaa; men det forekommer mig forunderligt paa saa kort Tid som et halvt Mar strax at trække sig tilbage og tilbyde en Del mindre end tidligere, blot fordi man ikke antager at kunne sætte mere igjennem i Landstinget. Derfor den ærede Minister kunde forudsæ, hvad der var muligt at sætte igjennem i Landstinget og vilde rette sig derefter, maatte han jo have undladt at byde Afskilligt af det, han har budt, thi der er jo gaaet Afskilligt bort i Landstinget af det, der blev budt, og dette viser, at der dog ikke var nogen særdeles Opfordring til af dette Hensyn at trække sig tilbage. Den høitærede Minister

henviste til at konsulere Forhandlingerne i det andet Thing. Jeg har konsuleret dem, men jeg har ikke i det, jeg har saaret ud deraf, paa nogen Maade kunnet finde, at de Betragtninger, jeg her har gjort gjældende angaaende Lovforslagets Indhold, ere urigtige; efter min Mening ere de fuldstændig rigtige. At en Del af Landstingets ærede Medlemmer har andre Meninger og andre Ansættelser, er Noget, vi i saa lang Tid have vidst, men dette kan ikke gjøre, at vi komme til at se Sagen med andre Øine end dem, vi selv have, og handle efter en anden Overbevisning end den, vi selv nære. — Jeg har endnu kun nogle ganske saa Bemærkninger at gjøre til, hvad den ærede Minister udtalte. Det er jo den, man kan vel kalde det nyfjetteste Landbolære, at Fæstevængen kun hviler paa Gaardene og ikke paa Jorderne, der gjør sig gjældende i saa mange af disse Besættelser, hvor man tror, at det er forsvarligt at indskrænke den Jord, der bliver tilbage ved Fæstegaarden, til saa lidt som muligt og uden Betænkning at slaa løs paa alt det Dyrige. Der er en Egn her i Landet, som dog synes at vise, at dette ikke er rigtigt, foruden at saa meget andet viser det. Vi have jo paa Samsø Iigestreng Fæstefjorder, som i mange Tider have været erkendte for at være Fæstevæng undergivne, naagte der ingen Bygningerne horte til Jorderne. De Bygningerne, der vare, vare Bøndernes Egen, og desfor Fæstevængen kun hvilede paa Gaardene og ikke paa Jorderne, maatte Fæstevængen for mange Tider siden være falden bort for de samstingste Jorder, thi der var ingen Gaarde; men det har Ingen tænkt paa. Nu ere Jorderne omtrent gaade over til Eiendom, men det forekommer mig, at dette er en Kjendsgjerning, som viser, at det ikke kan paastaas, at Fæstevængen hviler paa Gaardene. Det er en ny Lære, der er kommen op, og efter min Mening en fjetterst Lære i dette Forhold. Den høitærede Minister kom ikke til nogen egentlig Forklaring over, hvorledes man skulde komme ud af det med de forskjellige uklare og tvetydige Udtryk, som jeg før omtalte. Han henviste ikke til Domstolene; den ærede sidste Læser (Scavenius) henviste derimod til Domstolene. Mig forekommer det, at naar det ikke